

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudkyně JUDr. Ilony Lövyové a Mgr. Daniely Teterové v právní věci

- žalobců:
- a) **Martin K.**, narozený dne xxx
bytem xxx
 - c) **nezletilá C. K.**, narozená xxx
bytem xxx
 - d) **nezletilá M. K.**, narozená dne xxx
bytem xxx
 - e) **nezletilá M. K.**, narozená dne xxx
bytem xxx
 - f) **nezletilá A. K.**, narozená dne xxx
bytem xxx

všichni zastoupeni advokátem Mgr. Jiřím Kubalou
sídlem Josefa Václava Sládka 35, 738 01 Frýdek-Místek

proti
žalovanému: **Statutární město Ostrava**, IČO 00845451
sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

za účasti: **Česká pojišťovna a.s.**, IČO 45272956
vedlejší účastník
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1

o náhradu škody

o odvolání žalovaného a vedlejšího účastníka proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2014, č. j. 21 C 175/2014-53

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odstavci I. výroku,
- pokud jím byla žalovanému uložena povinnost zaplatit **žalobci a)** částku 160.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni c)** částku 116.667 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni d)** částku 116.667 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni e)** částku 116.667 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni f)** částku 116.667 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **potvrzuje,**
 - pokud jím byla žalovanému uložena povinnost zaplatit **žalobci a)** částku 80.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni c)** částku 58.333 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni d)** částku 58.333 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni e)** částku 58.333 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **žalobkyni f)** částku 58.333 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, **mění tak, že žaloba se v tomto rozsahu zamítá.**
- II. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit náklady řízení žalobci a) ve výši **12.048 Kč**, žalobkyním c), d), e), f) ve výši **42.205 Kč**, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku advokátu žalobců.
- III. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Ostravě soudní poplatek ve výši **31.333 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný a vedlejší účastník na straně žalovaného jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit náklady odvolacího řízení žalobci a) ve výši **10.720 Kč**, žalobkyním c), d), e), f), ve výši **42.866 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku advokátu žalobců.

Odůvodnění:

1. Okresní soud napadeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci a) částku 240.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, žalobkyním c), d), e) a f) každé z nich částku 175.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně za dobu od 1. 6. 2014 do zaplacení, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (odstavec I. výroku), žalovanému a vedlejšímu účastníku uložil povinnost zaplatit společně a

nerozdílne žalobcům a), c), d), e) a f) náhradu nákladů řízení ve výši 170.271 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců (odstavec II. výroku), a České republice na účet Okresního soudu v Ostravě soudní poplatek ve výši 47.000 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (odstavec III. výroku).

2. Žalovaný podal proti rozsudku včasné odvolání, jímž se domáhal změny napadeného rozsudku tak, že žaloba bude v celém rozsahu zamítnuta. Namítal, že ve věci jsou dány odvolací důvody dle ust. § 205 odst. 2 písm. d) a g) o. s. ř., neboť rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a neúplně zjištěném stavu věci, jelikož okresní soud neprovedl žalovaným navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodujících skutečností. Žalovaný navrhl jako důkaz spis trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 7 T 165/2013, a v souvislosti s tím navrhl přerušování řízení dle ust. § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. do doby skončení tohoto trestního řízení z důvodu posouzení otázky náležitého dohledu nad dítětem a výkonu rodičovské odpovědnosti, resp. posouzení zavinění matky. Trestný čin je vždy protiprávním úkonem, a dle ust. § 438 zákona č. 40/1964 Sb. občanského zákoníku, způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně, případně podle své účasti na způsobení škody. Soud se zajištěním dohledu matky nad zemřelou A. v době její smrti nezabýval s odůvodněním, že nelze vyloučit, že i při náležitém dohledu by A. odběhla v nečekané chvíli a do jímky spadla, a námitku žalovaného, že při náležitém dohledu nad A. by k jejímu utopení nedošlo, považoval za spekulativní. Tento závěr soudu nemá oporu v důkazech. Jak vyplývá z výše uvedeného trestního spisu, matka A. v daný den kontrolovala pouze pohledem z okna svého bytu každých 10-20 minut (z okna bytu není na jímku vidět), dítě bylo bez soustavného dozoru. Odkrytá jímka byla zřetelně viditelná, byla umístěna 289 cm od rohu domu č. xxx na ulici xxx, nikoliv u domu č. xxx na téže ulici, kde bydlela matka A. s dětmi, od jehož vchodu je jímka cirká 30 m. Náležitý dozor by dle názoru žalovaného tragédii zabránil, protože dospělá osoba by musela nezakrytou jímku vidět, a pokud by bylo připuštěno, že dítě by mohlo do jímky spadnout za přítomnosti náležitého dozoru, lze předpokládat okamžitou pomoc. Je však nereálné, aby xxx dítě poklop jímky po celé ploše zvedlo a odsunulo. Plastový poklop má průměr 65 cm, je tvořen plastovým kruhem s lemem v úrovni terénu, přisýpaném zeminou. Soud se okolnostmi na místě v době smrtelné události dítěte nezabýval, byť žalovaný k těmto okolnostem navrhoval důkazy výslechem svědků a trestním spisem. Za nesprávný považuje závěr okresního soudu, že případné uznání viny matky nezl. A. z přečinu usmrcení z nedbalosti by nemělo na uplatněné nároky žádný vliv, protože v takovém případě by v souladu s ust. § 438 odst. 1 občanského zákoníku odpovídali škůdci společně a nerozdílně, a žalobci by mohli požadovat zaplacení po kterémkoliv z nich. Pokud se soud spoluodpovědností žalovaného a matky nezabýval, nemůže předpokládat společnou a nerozdílnou odpovědnost, pokud není dána spoluodpovědnost škůdců. V případě společné odpovědnosti více škůdců se tito nemohou vzájemně vypořádat podle účasti na vzniklé škodě dle ust. § 439 občanského zákoníku. Rovněž není správný závěr, že žalovaný porušil právní povinnost ze smlouvy uzavřené mezi ním a společností DEMO v.o.s., neboť řádně nezajistil jímku. Ze smlouvy vzniklé na základě objednávky č. 01985/04 ze dne 3. 12. 2004 vznikla dle platné právní úpravy žalovanému vůči společnosti jako zhotoviteli díla pouze povinnost dílo převzít a zaplatit za něj cenu, přičemž zhotovitel byl povinen dílo provést řádně a v dohodnuté době, a byla-li pro provedení díla stanovena závazná technická norma, muselo provedení díla odpovídat této normě. Zhotovitel nesl povinnost upozornit žalovaného jako objednatele na nevhodnost jeho pokynů. Žalovaný nevěděl a nemohl vědět, že mu měly být předány všeobecné technické podmínky SINEKO Engineering s.r.o., žalovaný nevěděl, že může zavinít vzniklý škodlivý následek, že poklop jímky je nedostatečný. Má za to, že kauzální nexus není dán, pokud není prokázáno, že příčina škody je přímá a nikoli zprostředkovaná. Bezprostřední příčinou byl zásah cizí osoby, nikoliv nevhodný poklop jímky, kterým by se A. K. propadla do jímky nebo jej sama odstranila. Za správný nepovažuje ani závěr okresního soudu, že náhrada škody náleží i nezletilé A. /žalobkyni f)/, narozené po smrti A. s odkazem na ust. § 7 odst. 1 občanského zákoníku. Má za to, že originární nárok dle § 444 odst. 3 občanského zákoníku se vztahuje pouze na osoby pozůstalé, tj. osoby žijící před smrtí A. Žalovaný dále namítal, že žalobci nemají právo na

náhradu nákladů řízení, neboť před podáním žaloby nebyla žalovanému zaslána výzva k plnění. Žaloba i výzva k plnění, kterou žalovaný obdržel, jsou datovány stejným dnem 15. 5. 2014. Rozporuje i výši náhrady nákladů řízení, jelikož dle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížena o 20%, soud přesto přiznal odměnu advokátu za zastoupení žalobce a) ve výši 9.260 Kč.

3. Vedlejší účastník na straně žalovaného se k odvolání žalovaného připojil, ztotožnil se s obsahem odvolání a v plném rozsahu na odvolání odkázal s tím, že zastává stejné procesní stanovisko. U jednání odvolacího soudu zdůraznil, že ze svědeckých výpovědí učiněných zejména v trestním řízení vedeném proti matce nezletilé A. plyne, že na odstranění poklopu jímky se nutně podílela jiná osoba. Za zásadní považuje, že okresní soud nezohlednil ust. § 31 odst. 1 a 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, tj. povinnost vykonávat dohled nad nezletilým dítětem odpovídající stupni jeho vývoje, důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání. Nezletilá měla xxx roky, byla ponechána bez dohledu, přestože v blízkém okolí se nachází vodní plocha, železniční trať a tramvajová trať. Okresní soud také nesprávně posoudil otázku nároku na odškodnění nezletilé A., neboť nárok na jednorázovou náhradu podle ust. § 444 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb. občanský zákoník, ve znění platném v době události, má charakter originárního nároku příslušejícího pouze osobám žijícím, na tento nárok nelze vztáhnout ust. § 7 odst. 1 obč. zák. Rovněž měl okresní soud přihlídnout k tomu, že nebyla splněna podmínka stanovena § 142a odst. 1 o. s. ř. pro přiznání náhrady nákladů řízení.
4. Žalobce a) a žalobkyně c), d), e) a f) ve vyjádření k odvolání navrhli, aby byl rozsudek okresního soudu potvrzen jako věcně správný. Namítali, že nezletilá A. zemřela proto, že žalovaný nesplnil svou povinnost, řádně nezabezpečil svůj majetek. Namísto obetonovaného, uzamykatelného litinového poklopu ponechal žalovaný na jímce pouze plastový poklop, který nijak nebrání neoprávněnému vstupu do jímky. Žalovaný je vlastník jímky, je zodpovědný za její stav. V přítomnosti náležitého dozoru by nebyla šance na záchranu nezletilé velká, neboť pomoc dospělé osoby by nemusela zabránit smrtelnému nebezpečí. Není ani podstatné, zda došlo k odsunutí poklopu, a to dospělým či dítětem, neboť podstatné je to, že k tomu nemuselo vůbec dojít, pokud by byl poklop řádně proveden a uzamčen. V takovém případě by k žádné tragédii nemohlo dojít. Nesouhlasili ani s tím, že by za stav jímky měl být zodpovědný zhotovitel, neboť žalovaný si nepočínal tak, aby předcházel škodám, dlouhých 8 let nechal žumpu pouze zabezpečenou transportním poklopem. Nelze ani akceptovat tvrzení žalovaného, že údajně nevěděl, že může zapříčinit vzniklý škodlivý následek a že poklop jímky je nedostatečný. Žalovaný je profesionálním správcem podobných zařízení a je odpovědný za typ jímky, který objednává a způsob, jakým ji zabezpečí. Dle rozsudku Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 30. 6. 1986, sp. zn. 1 Cz 25/86 pokud by se na pozemku vyskytovala nebezpečná místa, která by nebyla ani při zvýšené opatrnosti viditelná (např. nedostatečně zakrytá jáma), popř. byla na ní umístěna nebezpečná zařízení, bylo v rámci povinnosti uložené ust. § 415 o. z. třeba, aby vlastník (správce, uživatel) pozemku, terén vhodným způsobem zabezpečil např. jeho ohrazením“. Svědci v trestním řízení potvrdili, že o jímce nevěděli, přestože kousek od ní denně procházeli, což bylo způsobeno zřejmě tím, že nevhodný transparentní poklop byl zelené barvy, schovaný v trávě. Pokud žalovaný v odvolání uvádí, že není dána přímá příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a vzniklou škodou s tím, že dle jeho tvrzení (což není potvrzeno) došlo k manipulaci s poklopem jímky nějakou třetí osobou, pak žalobci uvádí, že protiprávní úkon nemusí být jedinou příčinou vzniku škody, stačí, že je jednou z příčin, která se podílí na nepříznivém následku, jenž má být odškodněn, a to příčinou důležitou, podstatnou a značnou, rovněž škodlivý následek nemusí vzniknout jen z jedné příčiny. Rozhodující je, zda nebyť této skutečnosti, ke škodě by nedošlo, nebo naopak, zda škodlivý následek by nastal i bez této skutečnosti. Kdyby došlo k řádnému zabezpečení jímky, nebylo by možné, aby s ním manipulovala neoprávněná osoba, nemohlo by dojít k odklopení víka a škodlivý následek by nenastal. Pokud jde o nárok nezletilé A. K., která byla v době úmrtí A. v postavení nascitura, nesouhlasí s názorem žalovaného, že by se v případech dětí

před porodem nejednalo o žijící osoby, které mají možnost mít práva v rámci občanskoprávních vztahů, narodí-li se živé. Nezletilá A. byla poškozena protiprávním jednáním žalovaného, neboť přišla o možnost vyrůstat se svou sestrou a prožít s ní celoživotní sourozenecký vztah. Pokud jde o náklady řízení, s ohledem na datum, kdy bylo převzato právní zastoupení a s ohledem na hrozbu promlčení nároku, nebylo objektivně možné zaslat výzvu alespoň 7 dnů před podáním žaloby. Tato objektivní nemožnost splnění nároku na zaslání výzvy před podáním žaloby splňuje zákonodárcem zamýšlené důvody zvláštního zřetele dle § 142a odst. 2 o. s. ř. Rodiče zemřelé A. se v minulosti minimálně 2x neúspěšně domáhali finanční kompenzace, protože neměli peníze na úhradu pohřbu a náhrobku, a protože se chtěli odstěhovat z místa, kde k tragédii došlo. Navíc v předžalobní výzvě bylo výslovně uvedeno, že pokud bude plněno na jejím základě, bude žaloba vzata zpět a žalobci nebudou požadovat náhradu nákladů řízení.

5. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek v celém rozsahu podle § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného a vedlejšího účastníka na straně žalovaného je zčásti důvodné.
6. Pokud jde o skutková zjištění okresního soudu, ta považuje odvolací soud za zcela správná a v podrobnostech na ně odkazuje. S ohledem na to, že pro právní posouzení věci považoval za podstatné výsledky trestního řízení vedeného proti Monice K., bylo z toho důvodu řízení přerušeno usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 3. 2016, č. j. 57 Co 109/2015-133, a po právní moci rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 7 T 165/2013 bylo rozhodnuto usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 8. 2018, č. j. 57 Co 109/2015-204, o pokračování v řízení.
7. Odvolací soud provedl důkaz rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2018, č. j. 7 T 165/2013-897, z něhož zjistil, že
 - Monika K. byla zproštěna od skutku z obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Ostravě ze dne 6. 8. 2013 sp. zn. 7 Zt 47/2013, že měla v přesně nezjištěné době kolem 17.00 hod. dne 15. 5. 2012 v místě trvalého bydliště ve xxx, ulice xxx v rozporu s ust. § 31 zákona č. 94/1963 Sb. o rodině, zanedbat své povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, když ponechala bez dozoru svou nezletilou xxx dceru A. K., narozenou xxx, venku před domem, kde si její dcera hrála s ostatními nezletilými dětmi, přičemž ji kontrolovala každých 10 až 20 minut pohledem z okna svého bytu a nezajistila s přihlédnutím k nízkému věku dcery A. její soustavné hlídání, načež poté, co nakojila svou nezletilou dceru M. K., narozenou xxx, minimálně po 20 minutách od poslední vizuální kontroly, po přesně nezjištěné době kolem 18.30 hod. zjistila, že její dcera A. se na místě, kde si hrála, nenachází a nevěděla, kam se mohla nezletilá A. K. přesunout a ani směr, kterým mohla odejít, následkem čehož dne 15. 5. 2012 v přesně nezjištěné době došlo, za přesně nezjištěných okolností, k pádu nezletilé A. K., narozené xxx, do předmětné jímký umístěné ve xxx na ulici xxx poblíže domu č. xxx, kde byla nalezena bez známek života dne 15. 5. 2012 ve 23.10 hodin v rámci pátrací akce probíhající poté, co Monika K. po bezvýsledném hledání v 19.04 hod. dne 15. 5. 2012 učinila na linku tísňového volání 158 oznámení o pohřešování své nezletilé dcery, přičemž soudní pitvou byla stanovena jako bezprostřední příčina smrti udušení utopením a tato smrt je v přímé příčinné souvislosti s utopením v odpadní jínce, tedy měla jinému z nedbalosti způsobit smrt, čímž měla spáchat přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 trestního zákoníku, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.
 - svědka Aleše B., který byl pověřen pátráním po nezletilé A. K., zaujalo, že poklop bylo snadné přehlédnout, neboť byl zelený. Pokud je v úředním záznamu, který zpracoval, uvedeno, že poklop je volně položený na otvoru, myslel tím, že jej lze jednoduše nadzvednout, nebyl nijak zajištěn. Místo v okolí žumpy nijak neupravovali ve smyslu posekání okolní vegetace, před nálezem se na místě pohyboval velký počet lidí a místo mu připadalo více zarostlé, než jak je zachyceno na fotografiích,

- okresní soud v odůvodnění uvedl, že skutečnost, že na úmrtí nezletilé A. by se podílela třetí osoba svým aktivním jednáním, není možné zcela jednoznačně vyloučit, zdůraznil diletantský přístup odpovědných osob Úřadu městského obvodu Slezská Ostrava. Ve prospěch obžalované K. vyhodnotil skutečnost, že místem, kde se nachází předmětná jímka, obžalovaná ke svému domu nemusela procházet, např. cestou z tramvaje, neboť k jejímu domu vedla jiná cesta s tím, že poklop bylo možné přehlédnout, obžalovaná proto o existenci nikdy nemusela mít ponětí.
8. Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2018, č. j. 6 To188/2018-950, jímž bylo rozhodnuto tak, že odvolání státního zástupce a obžalované Moniky K. podle § 256 trestního řádu se zamítají, odvolací soud zjistil, že
- odvolací soud ve shora označené trestní věci souhlasil se příčinná souvislost byla přerušena, neboť nelze vyloučit úmyslné zavinění jiné osoby na smrti poškozené, a postupoval správně, pokud oba obžalované zprostil obžaloby dle § 226 písm. b) trestního řádu, tedy z důvodu, že nebylo prokázáno, že by v žalobním návrhu označený skutek u obou žalovaných byl trestným činem. Pokud se obžalovaná Monika K. dožadovala zproštění dle § 226 písm. a) trestního řádu, odvolání nevyhověl, neboť důvod zproštění podle písm. a) se uplatní, když soud po vyčerpání všech dosažitelných důkazů opatřených a provedených za součinnosti opatřených a provedených za součinnosti stran a na základě výsledku provedeního dokazování, nemůže spolehlivě (bez rozumných a důvodných pochybností) dojít k závěru, že se vůbec stal skutek uvedený v žalobním návrhu, který je předmětem rozhodování v hlavním líčení. Tedy, že se neuskutečnilo to, co se uvádí v popisu skutku. Skutkový děj, který tvoří základ obžaloby se sice skutečně, alespoň zčásti, udál, protože došlo k tomu, že v čem žaloba spatřovala jednání obžalovaných a následek, je zde spolehlivě prokázána podstata skutku, o němž je soud povinen a oprávněn rozhodnout dle § 220 odst. 1, ale prokázáný skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán, nenaplnuje všechny objektivní i subjektivní znaky žádné skutkové podstaty trestného činu. V tomto případě chyběla příčinná souvislost mezi jednáním obžalovaných a následkem, která byla přerušena právě jednáním třetí osoby, které nebylo jednoznačně vyloučeno.
9. Podle § 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.
10. Podle § 420 odst. 1 obč. zák., každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.
11. Podle § 420 odst. 3 obč. zák. odpovědnosti se zproští ten, kdo prokáže, že škodu nezavinil.
12. Podle § 438 odst. 1 obč. zák. způsobí-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně.
13. Podle § 438 odst. 2 obč. zák. v odůvodněných případech může soud rozhodnout, že ti, kteří škodu způsobili, odpovídají za ni podle své účasti na způsobení škody.
14. V řízení bylo nesporné, že žalovaný je vlastníkem pozemku, na němž je umístěna jímka, která nebyla řádně zabezpečena řádným poklopem či jiným způsobem dle příslušných norem. Je tedy nepochybné, že žalovaný porušil svou prevenční povinnost, a je zcela nevýznamné, zda o tom, že jímka není řádně zabezpečena, věděl či nevěděl, neboť jeho povinností jako vlastníka je odpovídajícím způsobem zabezpečit nebezpečná místa na pozemku před přístupem (k tomu srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu 1 Cz 25/86). V tomto směru odvolací soud nesusouhlasí se závěrem okresního soudu, že žalovaný porušil právní povinnosti vyplývající ze smlouvy, což je pro posouzení věci zcela nerozhodné, neboť podstatné je porušení jeho prevenční povinnosti vzhledem k tomu, že jímka byla umístěna na místě přístupném veřejnosti. Bylo zcela na vlastníku jímky, aby požadoval po zhotoviteli zajištění jímky způsobem, kterým by předcházel případným škodám na zdraví. V důsledku toho, že žalovaný si nepočínal tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví (dle § 415 obč. zák.), jde o porušení právní povinnosti, jež zakládá odpovědnost za škodu dle § 420 odst. 1 obč. zák. Byly tak splněny předpoklady odpovědnosti žalovaného za škodu

spočívající v protiprávním chování škudce, došlo ke vzniku škody, a také příčinná souvislost mezi jednáním žalovaného a vznikem škody. V tomto směru je zcela nerozhodné, že v trestním řízení vedeném proti stavbyvedoucímu a matce zemřelé A. trestní soudy konstatovaly, že nelze vyloučit jednání třetí osoby. Tato skutečnost však prokázána nebyla, tímto tvrzením se nelze zprostit odpovědnosti za škodu. Je tedy správný závěr okresního soudu, že pokud by byla jímka řádně zabezpečena, k úmrtí nezletilé A. by nedošlo.

15. S ohledem na odvolací námitky žalovaného odvolací soud zvažoval otázku odpovědnosti matky nezletilé A.
16. Podle rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 3516/2017 ze dne 17. 3. 2009, zanedbá-li rodič nezletilého dítěte, jemuž byla jinou osobou způsobena škoda, dohled nad nezletilým, nelze tuto skutečnost hodnotit jako spoluzavinění nezletilého poškozeného. Rodič nezletilého dítěte v takovém případě odpovídá za škodu podle § 420 a § 438 obč. zák. společně s těmi, kdo škodu způsobili, podle své účasti na způsobené škodě. Ve smyslu ust. § 415 obč. zák. je každý povinen zachovávat vždy takový stupeň pozornosti, tedy lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci, rozumně požadovat a který - objektivně posuzováno - je způsobilý zabránit nebo alespoň co nejvíce omezit riziko vzniku škod na životě, zdraví nebo majetku. Ten, kdo si v souladu s takto obecně stanovenou povinností nepočíná, chová se protiprávně a při splnění dalších předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu odpovídá za vzniklou škodu podle § 420 obč. zák.
17. Dle názoru odvolacího soudu matka nezletilé A. zanedbala dohled nad nezletilou, neboť ji nechala u domu bez náležitého dohledu, pouze ji kontrolovala z okna bytu každých 10-20 minut. Nezletilá A. měla v té době xxx roky a xxx měsíců, a takto malé dítě nemůže být bez dozoru od 17.00 hod. do 18.30 hod., kdy matka zjistila, že nezletilá A. u domu není. Náležitý dohled dle § 31 odst. 2 zákona o rodině nelze spatřovat v tom, že ji kontrolovala každých 10-20 minut z okna bytu. Odvolací soud však dospěl k závěru, že v daném případě existují takové okolnosti případu, které odůvodňují použití ust. § 438 odst. 2 obč. zák. o dělené odpovědnosti těch, kteří škodu zavinili. Jedná se zejména o to, že jímka, která nebyla řádně zabezpečena, byla v blízkosti domu, kde se normálně pohybovali lidé, tzn., že ke škodní události došlo na veřejném místě. Současně je významné, že jímka měla zelený poklop, okolo byla vzrostlá tráva, což mohlo vést k tomu, že matka si toto konkrétní nebezpečí neuvědomovala, a jak plyne z trestního řízení, o takto nebezpečném místě nemusela nutně vědět. Ačkoliv lze souhlasit s okresním soudem, že i kdyby A. odběhla v nečekané chvíli a do jímky spadla, což se mohlo stát prakticky kdykoliv, jednalo se by se o zcela jinou skutkovou situaci, neboť v daném případě nebylo zjištěno, že nezletilá A. byla pod dohledem a nečekaně odběhla, nebo o situaci, kdy matka musela např. na 10 minut odejít, ale poté se zase vrátila, a nezletilá v této nestřežené chvíli odběhla, nýbrž bylo zjištěno, že matka nezletilou po dobu hodiny a půl kontrolovala pouze z okna. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že v daném případě je na místě stanovení dělené odpovědnosti tak, že žalovaný odpovídá za škodu ze 2/3, matka zemřelé A. z 1/3. Z tohoto důvodu byl v souladu s § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. rozsudek okresního soudu změněn tak, že každému ze žalobců byly přiznány 2/3 požadované částky.
18. Pokud jde o důvodnost nároku vůči žalobkyni f), odvolací soud souhlasí se závěrem okresního soudu, že rovněž nezletilá A. náleží nárok dle ust. § 444 odst. 1 písm. f) obč. zák., neboť i ona byla postižena ve svém právu na rodinný život, ač se narodila po smrti nezletilé A. V době její smrti však již byla počata (§ 7 obč. zák.). Lze rovněž odkázat na rozhodnutí NS ČR ze dne 27. 5. 2015, č. j. 30 Cdo 5158/2014-281.
19. Okresní soud postupoval správně, jestliže žalobcům přiznal náhradu nákladů řízení, ačkoliv předžalobní výzvu nezaslali ve lhůtě stanovené § 142a odst. 1 o. s. ř. V daném případě jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele dle ust. § 142a odst. 2 o. s. ř., neboť je podstatné zejména to, že žalovaný po celou dobu řízení s uplatněným nárokem nesouhlasil, není tedy důvod sankcionovat žalobce a žalobkyně za to, že výzvu k zaplacení náhrady škody zaslali současně s žalobou (srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2620/2014).

20. O nákladech řízení bylo odvolacím soudem rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 2 a ust. § 142 odst. 2 o. s. ř. (s ohledem na částečný procesní neúspěch žalobců). Všichni žalobci, pokud jde o jejich nároky, měli procesní úspěch ze 2/3, neúspěch z 1/3, žalovaný je proto povinen jim zaplatit rozdíl ve výši 1/3 nákladů řízení, které každému ze žalobců vznikly. Jelikož žalobci nejsou v postavení nerozlučných společníků, náklady řízení žalobce a) jsou vyčísleny samostatně, náklady řízení žalobkyň c) až f) společně, neboť jejich podíl na celkových nákladech řízení je stejný. Všem žalobcům vznikly náklady spojené s právním zastoupením s tím, že u každého z nich je odměna vypočtena v souladu s ust. § 7, § 8 odst. 1 a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., přičemž při stanovení odměny bylo u žalobce a) vycházeno z tarifní hodnoty 240.000 Kč a u žalobkyň c) až f) z tarifní hodnoty 175.000 Kč.
21. Odměna za zastupování žalobce a) byla stanovena ve výši 7.408 Kč za každý úkon právní služby, to znamená za 4 úkony právní služby (příprava, převzetí zastoupení, sepsí žaloby, účast u dvou jednání okresního soudu) celkem 29.632 Kč. Jelikož advokát zastupoval všechny žalobce na základě jedné plné moci, má právo na režijní paušál za celkem 4 úkony právní služby po 300 Kč dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. 1.200 Kč, a z toho 1/5 mu náleží za zastupování žalobce a), tj. 240 Kč, a dále 21% DPH ve výši 6.273 Kč. Žalobci a) vznikly náklady řízení celkem ve výši 36.145 Kč, z toho 1/3 činí částku 12.048 Kč, kterou je žalovaný povinen společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na straně žalovaného (§ 93 o. s. ř.) zaplatit advokátu žalobce a) podle § 149 odst. 1 o. s. ř. do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku podle § 160 odst. 1 o. s. ř.
22. Žalobkyním c), d), e) a f) vznikly náklady v celkové výši 126.614 Kč, sestávající se z odměny advokáta za 4 úkony právní služby po 6.480 Kč, tj. celkem 103.680 Kč, k tomu 4/5 z částky 1.200 Kč představující náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. 960 Kč, a 21% DPH ve výši 21.974,40 Kč, tj. celkem 126.614 Kč, z toho 1/3 činí 42.205 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na straně žalovaného zaplatit advokátu žalobkyň c), d), e) a f) podle § 149 odst. 1 o. s. ř. do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku podle § 160 odst. 1 o. s. ř.
23. Žalovanému a vedlejším účastníkům byla uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně České republice na účet Okresního soudu v Ostravě podle výsledku řízení soudní poplatek ve výši 31.333 Kč (2/3 ze soudního poplatku ve výši 47.000 Kč) podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
24. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobci a) vznikly náklady odvolacího řízení za právní zastoupení, a to za 3 úkony právní služby za vyjádření k odvolání, účast u jednání 23. 3. 2016 a dne 15. 10. 2018, a za účast u jednání dne 17. 10. 2018, kdy byl vyhlášen rozsudek, odměna ve výši 1/2 dle § 11 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., dále 1/5 z náhrad hotových výdajů za 4 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (tj. 240 Kč), dále 1/5 nákladů advokáta na cestovné z Frýdku-Místku do Ostravy a zpět osobním automobilem Škoda Octavia, RZ 6T80440, spotřeba 5,1 l motorové nafty na 100 km, cena nafty a náhrada za použití motorového vozidla dle vyhlášky platné ke dni jednání, v celkové výši 849 Kč (za cestu k jednání 23. 3. 2016 částka 275 Kč, za cestu k jednáním 15. 10. 2018 a 17. 10. 2018 vždy po 287 Kč), a 1/5 náhrady cestovného činí 169,80 Kč, dále náhrada za ztrátu času ke všem jednáním, vždy za 4 půlhodiny po 100 Kč ke každému jednání, tj. 1200 Kč, z toho činí 1/5 částku 240 Kč, a k tomu 21% DPH ve výši 5.581 Kč, tj. celkem 32.159 Kč. Žalovaný je povinen společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na straně žalovaného žalobci a) zaplatit 1/3 z této částky, tj. 10.720 Kč, a to jeho advokátu (§ 149 odst. 1 o. s. ř.) do tří dnů od právní moci (§160 odst. 1 o. s. ř.).
25. Žalobkyním c), d), e) a f) vznikly náklady odvolacího řízení za právní zastoupení, sestávající se z odměny advokáta za 4 úkony právní služby po 6.480 Kč, tj. celkem 103.680 Kč, k tomu 4/5 z částky 1.200 Kč představující režijní paušál ke 4 úkonům právní služby, tj. 960 Kč, 4/5 z celkových nákladů na cestovné ve výši 849 Kč, tj. 679,20 Kč, 4/5 z částky 1.200 Kč představující

náhradu za ztrátu času, tj. částka 960 Kč, 21% DPH ve výši 22.319 Kč, tj. celkem 128.598 Kč. 1/3 z celkových nákladů odvolacího řízení činí částku 42.866 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na straně žalovaného žalobkyním c), d), e) a f), a to jejich advokátu podle § 149 odst. 1 o. s. ř. do tří dnů od právní moci podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Ostrava 17. října 2018

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu